

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2013

**WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
dla osób niesłyszących**

POZIOM PODSTAWOWY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2013

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie	Formy i instytucje życia społecznego (I.1)

Poprawna odpowiedź:

D.

1 p. – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, zaznaczenie niepoprawnej odpowiedzi lub więcej niż jednej odpowiedzi

Zadanie 2. (0–6)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – wykres i tabele na podstawie badań opinii publicznej (II.2)
	Wiadomości: życie społeczne, społeczeństwo polskie (I.1 / I.2)

Poprawna odpowiedź A. i B.:

A. 51

1 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi

B.

(1.) wyższym

(2.) partnerski

(3.) 38

3 p. – za podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Przykład poprawnej odpowiedzi C.:

Nie, gdyż tylko w 19% rodzin małżonkowie w równym stopniu zajmują się domem i dziećmi.

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi (ocena wraz z uzasadnieniem z odwołaniem do danych)

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 3. (0–3)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – wykres na podstawie badań opinii publicznej (II.2)
	Wiadomości: życie społeczne, problemy społeczeństwa polskiego (I.1 / I.2)

Poprawna odpowiedź:

A. fałsz

B. prawda

C. fałsz

- 3 p.** – za wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi
1 p. – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
0 p. – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 4. (0–3)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – mapa administracyjna Polski i opisy (II.2)
	Wiadomości: zagadnienia narodowościowe, struktura społeczeństwa polskiego (I.3 / I.2)

Poprawna odpowiedź:

- A. Słowacy (mniejszość słowacka), 1
B. Niemcy (mniejszość niemiecka), 5
C. Białorusini (mniejszość białoruska), 3

- 3 p.** – za podanie trzech poprawnych nazw mniejszości i ich numerów na mapie
1 p. – za podanie jednej poprawnej nazwy mniejszości i jej numeru na mapie
0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych nazw mniejszości i ich numerów na mapie

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – fotografie (II.2)
	Wiadomości: problemy społeczeństwa polskiego, problemy współczesnego świata (I.2 / I.16)

Przykład poprawnej odpowiedzi:

- A. bezrobocie
B. bieda

- 2 p.** – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi
1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 6. (0–2)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – fotografia i opis (II.2)
	Wiadomości: społeczeństwo obywatelskie (I.8)

Poprawna odpowiedź:

- A. Martin Luther King
B. Stany Zjednoczone Ameryki (USA)

- 2 p.** – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi
1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 7. (0–4)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – opisy (II.2)
	Wiadomości: instytucje życia społecznego, społeczeństwo polskie, społeczeństwo obywatelskie (I.1 / I.2 / I.8)

Poprawna odpowiedź:

- A. 5
- B. 3
- C. 4
- D. 2

4 p. – za przyporządkowanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi**1 p.** – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, niepoprawne przyporządkowanie wszystkich elementów odpowiedzi**Zadanie 8. (0–3)**

Wiadomości i rozumienie	Ideologie i doktryny polityczne (I.6)

Poprawna odpowiedź:

- A. fałsz
- B. fałsz
- C. prawda

3 p. – za wskazanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi**1 p.** – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi**Zadanie 9. (0–4)**

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym – tekst publicystyczny, odróżnianie informacji o faktach od opinii (II.2 / II.4)
	Wiadomości: polityka, partie polityczne (I.6)

Poprawna odpowiedź:

zdania zawierające opinie – dwa spośród: B., D., E., F

zdanie zawierające same fakty – A., C.

4 p. – za wskazanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi**1 p.** – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi**0 p.** – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi**Zadanie 10. (0–2)**

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – opisy (II.2)
	Wiadomości: państwo, reżimy polityczne (I.4 / I.5)

Poprawna odpowiedź:

A. reżim autorytarny (autorytaryzm)

B. reżim totalitarny (totalitaryzm)

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 11. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Państwo, demokracja (I.4 / I.5)

Poprawna odpowiedź:

A. Polska

B. Belgia

C. Niemcy

3 p. – za przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, niepoprawne przyporządkowanie wszystkich elementów odpowiedzi

Zadanie 12. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Procedury wyborcze w Rzeczypospolitej Polskiej, formy uczestnictwa obywateli w życiu publicznym (I.5 / I.7 / I.8)

Poprawna odpowiedź:

- powszechność (powszechnie)
- bezpośredniość (bezpośrednie)
- tajność głosowania (w głosowaniu tajnym)

3 p. – za podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 13. (0–4)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym – wykres na podstawie badań opinii publicznej (II.2)
	Wiadomości: kultura polityczna społeczeństwa polskiego (I.6)

Poprawna odpowiedź A. i B.:

A. Polskie Stronnictwo Ludowe, Sojusz Lewicy Demokratycznej

1 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie niepoprawnego lub niepoprawnych elementów odpowiedzi

B. Platforma Obywatelska

1 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi

Przykład poprawnej odpowiedzi C.:

- Wyborców PO charakteryzuje większe poparcie dla rozwiązań liberalnych w gospodarce niż wyborców PSL.
- Wyborcy PO są bardziej proeuropejscy niż wyborcy PSL.

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 14. (0–3)

Korzystanie z informacji	Czytanie ze zrozumieniem przepisów prawnych – fragmenty <i>Konstytucji RP</i> (II.7)
	Wiadomości: organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. ustawodawcza
- B. kontrolna
- C. kreacyjna

3 p. – za przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, niepoprawne przyporządkowanie wszystkich elementów odpowiedzi

Zadanie 15. (0–2)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym – fotografie i informacje, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.2 / II.4)
	Wiadomości: organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. Leszek Miller
- B. Jarosław Kaczyński

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 16. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A., B.

2 p. – za zaznaczenie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za zaznaczenie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, zaznaczenie dwóch niepoprawnych elementów odpowiedzi lub więcej niż dwóch elementów odpowiedzi

Zadanie 17. (0–4)

Wiadomości i rozumienie	Samorząd terytorialny w Rzeczypospolitej Polskiej (I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. sejmik województwa
- B. cztery lata
- C. zarząd województwa
- D. marszałek województwa

4 p. – za podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 18. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Źródła prawa w Rzeczypospolitej Polskiej (I.9)

Poprawna odpowiedź:

A., C.

2 p. – za zaznaczenie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za zaznaczenie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, zaznaczenie dwóch niepoprawnych elementów odpowiedzi lub więcej niż dwóch elementów odpowiedzi

Zadanie 19. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej – wymiar sprawiedliwości (I.10 / I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. Sąd Najwyższy
- B. sąd rejonowy
- C. sąd okręgowy

3 p. – za podanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 20. (0–4)

Wiadomości i rozumienie	Dziedziny prawa (I.9)

Poprawna odpowiedź:

- A. Kodeks cywilny
- B. Kodeks postępowania karnego
- C. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- D. Kodeks pracy

- 4 p.** – za przyporządkowanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi
1 p. – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
0 p. – za brak odpowiedzi, niepoprawne przyporządkowanie wszystkich elementów odpowiedzi

Zadanie 21. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Organy władzy Rzeczypospolitej Polskiej – władza sądownicza (I.10 / I.7)

Poprawna odpowiedź:

- A. Trybunał Konstytucyjny
 B. Trybunał Stanu
 C. Sąd Najwyższy

- 3 p.** – za przyporządkowanie trzech poprawnych elementów odpowiedzi
1 p. – za przyporządkowanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
0 p. – za brak odpowiedzi, niepoprawne przyporządkowanie wszystkich elementów odpowiedzi

Zadanie 22. (0–5)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym – mapa polityczna Europy (II.2)
	Wiadomości: organizacje międzynarodowe (I.15)

Poprawna odpowiedź:

- A. Francja (Republika Francuska), 3
 B. Białoruś (Republika Białoruś / Republika Białorusi), 4
 C. Finlandia (Republika Finlandii), 5
 D. Węgry, 2
 E. Turcja (Republika Turcji), 1

- 5 p.** – za podanie pięciu poprawnych nazw państw wraz z ich numerami na mapie
1 p. – za podanie jednej poprawnej nazwy państwa wraz z jego numerem na mapie
0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych nazw państw wraz z ich numerami na mapie

Zadanie 23. (0–2)

Korzystanie z informacji	Lokalizacja ważnych wydarzeń w czasie (II.4)
	Wiadomości: Polska w Europie, funkcjonowanie Unii Europejskiej (I.13 / I.14)

Poprawna odpowiedź:

- B. – O
 D. – P

- 2 p.** – za wskazanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi
1 p. – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi
0 p. – za brak odpowiedzi, wskazanie dwóch niepoprawnych elementów odpowiedzi lub więcej niż dwóch elementów odpowiedzi

Zadanie 24. (0–4)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym – fotografie, rozpoznawanie ważnych postaci życia publicznego (II.2 / II.4)
	Wiadomości: stosunki międzynarodowe (I.15)

Poprawna odpowiedź:

- A. Merkel
- B. Obama
- C. Barroso
- D. Ki-Moon (Ki-Mun)

4 p. – za podanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 25. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Funkcjonowanie Unii Europejskiej (I.14)

Poprawna odpowiedź:

C.

1 p. – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, zaznaczenie niepoprawnej odpowiedzi lub więcej niż jednej odpowiedzi

Zadanie 26. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Organizacje międzynarodowe (I.15)

Poprawna odpowiedź:

A.

1 p. – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, zaznaczenie niepoprawnej odpowiedzi lub więcej niż jednej odpowiedzi

Zadanie 27. (0–4)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym – tabela na podstawie badań opinii publicznej, selekcja faktów (II.2 / II.1)
	Wiadomości: kultura polityczna, funkcjonowanie Unii Europejskiej (I.6 / I.14)

Poprawna odpowiedź:

- A. fałsz
- B. prawda
- C. prawda
- D. prawda

4 p. – za wskazanie czterech poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za wskazanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, wskazanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 28. (0–4)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym – tekst publicystyczny, selekcja faktów (II.2 / II.1)
	Wiadomości: funkcjonowanie Unii Europejskiej, prawa człowieka, problemy współczesnego świata (I.14 / I. 11 / I. 16)

Przykład poprawnej odpowiedzi:

A. Eurodeputowani są wybierani przez obywateli UE w wyborach powszechnych i demokratycznych.

1 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi

B. Wspieranie tworzenia i pracy trybunałów międzynarodowych, np. Międzynarodowy Trybunał Karny i Trybunał Specjalny dla Sierra Leone, oraz specjalnych sądów w celu osądzenia zbrodniarzy wojennych w byłej Jugosławii i Rwandzie.

1 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi

C.

- kobiety
- dzieci

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 29. (0–2)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym – plakat (II.2)
	Wiadomości: prawa człowieka, problemy współczesnego świata (I.11 / I.16)

Poprawna odpowiedź:

A. nieprzestrzeganie praw człowieka (konieczność reagowania na nieprzestrzeganie praw człowieka)

B. Chiny (ChRL / Chińska Republika Ludowa)

2 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

1 p. – za podanie jednego poprawnego elementu odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie wszystkich niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 30. (0–2)

Korzystanie z informacji	Korzystanie ze źródeł informacji o życiu politycznym – mapa i tekst publicystyczny (II.2)
	Wiadomości: prawa człowieka, problemy współczesnego świata (I.11 / I.16)

Poprawna odpowiedź:

A. Afganistan

1 p. – za podanie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie niepoprawnej odpowiedzi

B.

- talibowie (Islamski Ruch Afganistanu Taliban / mudżahedini / plemiona pusztuńskie)
- koalicja państw NATO

1 p. – za podanie dwóch poprawnych elementów odpowiedzi

0 p. – za brak odpowiedzi, podanie niepoprawnego lub niepoprawnych elementów odpowiedzi

Zadanie 31. (0–12)

Temat: Napisz prośbę do rządu jednego z państw, w którym łamane są prawa i wolności człowieka. Uzasadnij swój wybór i podaj nazwy łamanych tam praw lub wolności człowieka. Przedstaw propozycje działań instytucji, władz państwowych i obywateli, które mogłyby poprawić sytuację mieszkańców tego państwa. Wykorzystaj materiały źródłowe z zadań 28–30.

Tworzenie informacji	Formułowanie wypowiedzi pisemnej zawierającej: przedstawienie własnego stanowiska w sprawach publicznych oraz wskazanie propozycji rozwiązań problemów (III.2 / III.3 / III.5)
	Korzystanie z informacji: rozpoznawanie problemów świata, korzystanie ze źródeł informacji o życiu społecznym i politycznym (II.6 / II.2)
	Wiadomości: prawa człowieka, problemy współczesnego świata (I.11 / I.16)

A. Podanie nazwy państwa, w którym łamane są prawa i wolności człowieka **(0–1)**

1 p. – za poprawne podanie nazwy

B. Uzasadnienie wyboru państwa, w którym łamane są prawa i wolności człowieka **(0–1)**

1 p. – za poprawne uzasadnienie

C. Podanie przykładów praw lub wolności człowieka, łamanych w wybranym państwie **(0–3)**

3 p. – za podanie trzech poprawnych praw lub wolności człowieka

1 p. – za podanie jednego poprawnego prawa lub wolności człowieka

D. Podanie propozycji działań instytucji **(0–2)**

2 p. – za podanie dwóch poprawnych propozycji

1 p. – za podanie jednej poprawnej propozycji

E. Podanie propozycji działań władz państwowych (0–2)**2 p.** – za podanie dwóch poprawnych propozycji**1 p.** – za podanie jednej poprawnej propozycji**F. Podanie propozycji działań obywateli (0–2)****2 p.** – za podanie dwóch poprawnych propozycji**1 p.** – za podanie jednej poprawnej propozycji**G. Wykorzystanie materiałów źródłowych (0–1)****1 p.** – za poprawne wykorzystanie materiałów źródłowych